

Jeg nægter at være en bitter spasser

De uønskede kroppe må blive ved med at insistere på at blive hørt, set og forstået, ellers forbliver omverdenens uvidenhed og fordømmelse intakt. Så selv, når vores værdighed kastreres med en sløv fjerkræsaks, skal vi kæmpe. Vi har ikke noget andet valg

Kære Caspar,

Tak for din opmuntring til mig i din klumme, »Det slider på mig at være en uønsket krop« (8. juli). Dine betragtninger går på, at vi i dag i stigende grad opgør menneskers værdi ud fra deres brugsværdi. Altså, det der med, at mennesker måles ud fra en økonomisk målestok og værdisættes efter, hvor meget de kan arbejde og producere.

Jeg er din ven og var med i den klumme i rollen som en af dem, der ikke bliver set som særlig værdifuld ud fra den målestok, og derfor ofte bliver tilsidesat og ignoreret. Det gør dig vred og sur.

Jeg ved ikke, om det var en opmuntring, eller hvad det var, men det er nok nemmest for mig, hvis vi aftaler, at det var en opmuntring. For du sparker også til noget, der gør ondt inde i mig.

For du har ret: Samfundet sætter ikke vores økonomiske brugsværdi særligt højt. For vi er begge spassere i ordets mest retvisende betydning. Vi har Cerebral Parese, der betyder, at vi halter lidt på vores ben – og jeg taler til tider lidt utydeligt. Derfor ligner vi to lidt nogle hippe zombier, når vi går sammen ude i byen.

Din overordnede samfundskritik er, at samfundet kigger skævt til os – især mig – fordi vi ikke har så meget konventionel brugsværdi til rådighed. Folk taler til mig, som var jeg en baby, og de henvender sig sjældent direkte til mig, når vi er på café sammen. Det gør dig vred og ked af det.

Selv om jeg ikke helt vil indrømme det, så tog det to kopper kaffe og et langt karbad, hvor jeg slog og sparkede i vandet at blive god igen.

Det er ikke din skyld, men når du skriver, at du bliver vred og sur, når du ser og oplever, hvad jeg skal finde mig i, kan jeg mærke, at du også åbner min egen brandhane for vrede, irritation og frustration. Jeg bliver pissegal og flov, men at folk undgår mig i deres angst for at møde og tale med mig, er det mindste af det hele. Det er kun toppen af isbjerget.

Kastreret af en taxachauffør

I sidste uge var jeg på vej hjem fra en undersøgelse på hospitalet, hvor min (ikkehandicappede) kæreste var med. Under turen i taxaen spørger chaufførren lige med ét min kæreste, om hun er min sygeplejeske.

Rationalet var klart: Jeg kunne umuligt have så flot en kæreste som hende (hun er vildt flot, sød, smuk, dejlig). Det må betyde, at hun kun kan være ansat af kommunen for at passe på mig.

Blev min testikler lige kappet af dér med en sløv fjerkræsaks? Ja. Gør min kæreste og jeg grin med det for at dulme det overgreb, vi blev udsat for? Ja. Gør det fandeme ondt alligevel? Ja, tak.

Forleden dag havde jeg en diskussion om privatøkonomi med en ven. Pludselig fløj det ud af min mund: »Jeg kan godt lide at have penge.« Min ven blev lettere forbløffet over det udsagn, for han forbandt det ikke rigtigt med det, som jeg ellers står for.

Når jeg fortæller dette nu, er det jo, fordi du skriver i din klumme, at vi som samfund i højere og højere grad opgør mennesker efter deres brugsværdi. Jeg tror, penge er vigtige for mig, fordi det er så sandt, som det er sørgeligt, at penge er en markant social markør i samfundet.

Altså, når min kæreste er købt og betalt af kommunen, så skal jeg i hvert fald vise chaufføren, at jeg har råd til at køre min betalte kæreste rundt i en taxa. Og når vi to er på café sammen, og ekspedienten vedvarende tror, du underholder din mindre begavede ven (sig det nu bare, som det er), så skal jeg fandeme også bidrage med ét eller andet.

Den hel store fadæse for mig ville være, hvis hun både tror, du er ven med en retarderet – og du skal oven i købet give kaffe og kage til mig.

Det med brugsværdien betyder også, at når jeg går i jakkesæt eller dyrt tøj, så tager folk, jeg ikke kender, mig mere seriøst. De tænker, at man ikke kan være helt spasser og tjene så mange penge.

Det er trist og tragisk, som min ven påpegede over for mig. Jeg blev både vred og ked af det, da han sagde det. Men det er jo rigtigt, jeg prøver jo at kompensere helt vildt for min nedsatte brugsværdi i form af penge. Jeg kan hurtigt blive vred og bitter, når jeg tænker over, at det er faktisk sådan, den kapitalistiske verden fungerer.

Emma Holten kæmper også

Denne vrede sætter mig på et vanvittigt spor. Jeg kan give mig selv lov til at være vred og bruge endnu flere penge – for så at blive fattig og grådig til sidst. Hurra!

Samtidig hænger den adfærd ofte sammen med, at jeg skal indtage en offerrolle, hvor jeg har ondt af mig selv. Endelig kan jeg gå rundt og holde diverse skåltaler for de uforrettede, de vrede og de frelste. For jeg har alle legitime grunde i hele verden til at sætte mig ned og tude (okay, det var det, jeg gjorde, mens jeg drak de to kopper kaffe).

Til sidst kan jeg så få lov til at hænge mig, fordi folk er nogle idioter, og verden bare er så forbandet ond. Det er til tider fristende, men hånden på min omskårede pik, hvad skulle det egentlig hjælpe?

Alternativet er, at jeg bider det i mig. Der er da også mange, der gør en stor dyd ud af at påpege over for mig, at der er mange andre befolkningsgrupper, som kæmper med det samme shit. Som kæmper nøjagtig, som jeg gør.

Alkoholikere, krigstraumatiserede soldater, fattige, Emma Holten og alle kvinder i hele verden – i den forbindelse får jeg også lige at vide, at der er sultne børn i Afrika, der dør af sult hvert øjeblik, jeg bare så meget som overvejer at føle mig forulempet.

Lev med det – og se at komme videre – og for guds skyld lad være med at tale om det – for det er mit helt eget personlige problem. Men den løsning er heller ikke så gavnlig i min bog.

De uønskede kamp

Så hvad er så gavnligt? Min kæreste ringede til mig i lettere panik, efter hun havde læst din klumme, Caspar, og spurgte ret omsorgsfuldt, om jeg var okay. Hun tilstod, at hun også blev bange og usikker, første gang hun mødte mig.

Men som hun sagde i telefonen: Mennesker er ikke guder. Mennesker er generelt bange og angste for det fremmede. Men du må ikke hade mennesker, ofte er det ikke arrogance, det er blot uvidenhed.

Jeg tror, det er gavnligt, at de uønskede kroppe bliver ved med at insistere på at blive hørt, set og forstået, sådan at denne uvidenhed forsvinder. Her kan man med rette spørge, hvorfor det lige er os, der må tage teten i denne uvidenhedskamp.

Svaret er, at der ikke er noget andet valg. Og nej, dette handler ikke om en 'taknemlig mindfulness'-tankegang, hvor verden bliver sole-god, hvis vi bare allesammen holder i hænder og tænker på Gandhi og Kofi Annan i fællesskab.

Vi skal kæmpe, for vi er de ønskede kroppe. Det er og bliver vores kamp – sammen med alle de andre minoriteter, der også udelukkes og er uønskede i samfundet. Jeg kan konstatere, at vi er ret mange.

Og Caspar, der vil altid være pikhoveder i den her verden. Pikhoveder, der vitterligt er arrogante og dumme. Men vi må insistere på, at langt de fleste mennesker enten er kvinder eller fornuftige mennesker.

Så slap nu af, Caspar.

Jacob Yoon Egeskov Nossell er journalist og foredragsholder